



Partij voor
de Dieren

In te vullen door raadsgriffier			
Motie nummer	[...] 19	Indiener	[...] Kemp/VOLT
Agendapunt	[...] ST/1	Behandelwijze	[...]
Datum beraadslaging	7 JUL 2023	Uitslag stemming	[...] 10 voor 27 tegen

Titel motie: Onderzoek naar doorlopend/permanent burgerberaad.

De gemeenteraad van Enschede, in vergadering bijeen op 17 juli 2023, gehoord de beraadslaging over:

Zomernota 2023

NIET AANGENOMEN

18/7

Constaterende dat:

- Het vertrouwen in de politiek laag is¹. Onze democratie is toe aan modernisering, om vertrouwen de nodige impuls te geven en het democratische project weerbaar te maken. Een moderne democratie beweegt mee met de tijd en weet zich continu aan te passen aan een veranderende maatschappelijke realiteit. Met een doorlopend/permanent burgerberaad verankeren we de stem van de Enschedeërs steviger in het democratische proces.
- Het fundament waarop de democratie wordt gebouwd, altijd hetzelfde is, namelijk: vertrouwen. Het vertrouwen in het functioneren van de representatieve democratie staat onder druk, getuige de dalende opkomst bij verkiezingen. Omdat vertrouwen altijd wederkerig is, moet de gemeente actief vertrouwen geven aan de Enschedeërs. Door ruimte te maken voor een instituut waarbij inwoners niet gerepresenteerd worden, maar zelf een orgaan vormen, kan het vertrouwen onder Enschedeërs in de overheid toenemen. En we weten: burgers hebben wel veel vertrouwen in elkaar².
- Het doorlopend/permanent burgerberaad een toegevoegde waarde vormt wanneer het een vast orgaan is waar gelote Enschedeërs in roulatie doorlopend aan deelnemen. Een permanent burgerberaad kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan de gemeenteraad, maar ook als 'stem van de Enschedeër' vragen stellen richting de politiek. Verder kan het permanent burgerberaad beleidsterreinen en -onderwerpen aandragen voor participatieve budgetten of het uitschrijven van een evaluatie van een specifiek beleidsterrein van de stad. Bovendien zouden zij onderwerpen kunnen aandragen voor losse burgerberaden.
- Een doorlopend/permanent burgerberaad makkelijker en goedkoper te organiseren is dan losse beraden, omdat men niet elke keer opnieuw een beraad of vorm van inspraak hoeft op te starten. Politici zien steeds weer dat het werkt en dat er goede aanbevelingen uit komen. De inwoners die deelnemen ervaren dat ze tot veel meer in staat zijn dan ze vaak zelf denken.
- In de strategische analyse van de zomernota 2023 het afnemend vertrouwen in de overheid en afgehaakt Enschede als belangrijke relevante ontwikkelingen voor Enschede worden genoemd.
- De opkomst bij de verkiezingen dramatisch laag was, waardoor wij als raad feitelijk minder dan de helft van alle Enschedeërs vertegenwoordigen.
- Steeds meer inwoners onze democratie niet als "government of the people, by the people, for the people" ervaren. Zij beschouwen de overheid als een club die er vooral voor anderen is, een eliteclub die voornamelijk bezig is met zijn eigen belangen en het schoonvegen van zijn eigen straatje. Een (doorlopend/permanent) burgerberaad kan dit vertrouwen herstellen en verstevigen³.
- Burgerberaden formele processen zijn, gericht op complexe en politiek gevoelige onderwerpen van algemeen belang, en zijn dus niet voor één gemeenschap. Door loting komt het in tegenstelling tot bij participatie niet meer voor dat steeds dezelfde mensen van zich laten horen. Juist mensen die normaal een verre afstand ervaren worden zo betrokken bij belangrijke bestuurlijke uitdagingen.
- Permanente burgerberaden in Europa al bestaan, zoals in Ostbelgien⁴ en Parijs, en daar succesvol zijn⁵.

¹ <https://www.scp.nl/actueel/nieuws/2023/04/20/scp-6-op-de-10-nederlanders-ontevreden-over-politiek>

² <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/nederlanders-hebben-vertrouwen-in-elkaar-niet-in-de-politiek~b84cb033/>

³ <https://wi.christenunie.nl/weblog-detailpagina/2022/10/10/Herstel-het-vertrouwen-met-een-burgerberaad>

⁴ <https://medium.com/participo/how-ostbelgien-became-a-trailblazer-in-deliberative-democracy-62c3bb1fa560>

⁵ https://decorrespondent.nl/13377/komen-politici-er-niet-uit-in-deze-landen-vragen-ze-het-aan-burgers/aac71636_a9ec-0862-1f9b-ef8c3c9cabf1



ENSCHDEDE

GEMEENTERAAD

- Maastricht als eerste stad in Nederland een pilot 'permanent burgerberaad' uitvoert⁶ met als eerste onderwerp de omgevingsvisie.
- In Enschede inwoners pogingen doen om zelf vormen van burgerberaden te organiseren zoals het plekberaad⁷, waarover het participatieteam rapporteert in zijn Voortgangsbericht #2 maart 2023.
- Doorlopende/permanente burgerberaden onder andere zorgen voor beter beleid, meer draagvlak voor moeilijke politieke keuzes, meer vertrouwen in de overheid, een inclusiever beleidsproces en helpen bij het voorkomen van polarisatie⁸.

Overwegende dat:

- We in Enschede voorop lopen door de lange ervaring met stadsdeelgericht werken, de nieuwe participatieverordening en regeling voor wijkorganen en de wijkbudgetten, maar die inspanningen niet terugzien in bijvoorbeeld meer betrokkenheid bij de gemeentelijke politiek en de opkomst bij verkiezingen.
- Het eerste speerpunt in het Actieplan samenlevingsgericht werken⁹ van de gemeente Enschede gaat over het zoeken naar uitbreidingsmogelijkheden voor inwonersvertegenwoordiging.
- Het gat dat er is tussen enerzijds het stadsdeelgericht werken, de nieuwe participatieverordening en regeling voor wijkorganen en wijkbudgetten, en anderzijds een abstractieniveau hoger voor onderwerpen die de hele stad aangaan, opgevuld kan worden met een doorlopend/permanent burgerberaad.
- Burgerberaden op een andere manier omgaan met het publiek belang en de lange termijn. De deelnemers aan een burgerberaad ervaren in hun rol namelijk niet de dynamiek van verkiezingen en zijn bijvoorbeeld niet belast met de druk om herkozen te worden. Als onderdeel van actief burgerschap een doorlopend/permanent burgerberaad een grote bijdrage kan leveren, zodat een roulerende groep gelote burgers direct betrokken wordt bij besluitvorming en zodat burgerschap weer gaat leven in Enschede.
- Een burgerberaad niet de raad vervangt maar een adviserende rol aan de raad en het college heeft.
- Een Permanent Burgerberaad;
 - echt iets anders is dan de G1000 over vuurwerk;
 - een belangrijke toevoeging is naast de volksvertegenwoordiging;
 - een robuust democratisch instrument voor de lange termijn is;
 - ervoor zorgt dat het wiel niet steeds weer opnieuw uitgevonden hoeft te worden, waardoor de organisatie van individuele burgerberaden efficiënter, beter en kosteneffectiever kan;
 - zorgt voor structurele inbreng van inwoners bij nieuw beleid;
 - een algemene kwaliteitsstandaard in de organisatie van individuele burgerberaden zou kunnen garanderen;
 - belegd is met de taak om zicht te houden op de mate waarin de politiek opvolging geeft aan de aanbevelingen, en hierover te rapporteren.

Draagt het college op:

- Voor november 2023 de gemeenteraad een voorstel voor te leggen voor een doorlopend/permanent burgerberaad, passend bij het actieplan Samenlevingsgericht werken en de participatieverordening.

En gaat over tot de orde van de dag.

Naam en handtekening indiener:

Erik Kemp



Stemverklaringen (indien van toepassing)

NIET
AANGEKOMEN



⁶ <https://www.thuisinmaastricht.nl/burgerberaad>

⁷ <https://www.zinindezaak.nl/plekberadenenschede>

⁸ <https://www.citizenlab.co/blog/neighborhoods-community-development/citizens-assemblies-deliberation/>

⁹ <https://enschede.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda-Documents/2023-2128-4585-aab6-6f607cc113057documents/ind7bb9b9-bd7e-4546-95a8-a14e5cac1b7a/ind7bb9b9-bd7e-4546-95a8-a14e5cac1b7a.pdf>